

Oblika in način predložitve podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost**I. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost**Splošna pojasnila

Obračun prispevkov za socialno varnost predlagajo zavezanci, ki so na podlagi opravljanja dejavnosti obvezno zavarovani kot samozaposlene osebe, ter zavezanci – osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo versko službo kot verski uslužbenci v skladu s predpisi, ki urejajo versko svobodo, in so obvezno zavarovane na podlagi šestega odstavka 19. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2). Obračun prispevkov za socialno varnost zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Izpolnjevanje glave obračuna prispevkov za socialno varnost

Vpišeta se mesec in leto, na katera se nanaša obračun.

Vpiše se tudi obdobje obračuna od DD/MM do DD/MM, in sicer:

- za zavezanca, ki je bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od prvega do zadnjega dne v mesecu obračuna;
- za zavezanca, ki ni bil zavarovan v celotnem obdobju meseca, za katerega se predlaga obračun, se vpiše obdobje od dneva začetka zavarovanja v mesecu (polje 001) do dneva konca zavarovanja v mesecu (polje 001a); zavezanec mora v teh primerih označiti razlog za krajše obdobje obračuna v skladu z naslednjimi navodili:

Vrsta razloga	Opis
Prijava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje od dneva prijave v zavarovanje, ki je bila evidentirana po začetku meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi pri novi prijavi zaradi začetka obdobja novega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana po začetku meseca obračuna.
Odjava	Razlog se uporabi na obračunu, ki ga zavezanec vloži za obdobje do dneva odjave iz zavarovanja, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna. Razlog se uporabi tudi pri vloženi odjavi zaradi spremembe polnega delovnega časa (odjava zaradi zaključka obdobja starega polnega delovnega časa, ki je bila evidentirana pred koncem meseca obračuna).

A. Izpolnjevanje podatkov o zavezancu

050	Šifra pristojnega davčnega organa	Vpiše se šifra davčnega organa, ki je v obdobju, za katero se predlaga obračun, pristojen za vodenje evidenc o prispevkih za socialno varnost za zavezanca.
060	Tedenski sklad ur zavezanca	Vpiše se število ur polnega tedenskega delovnega časa, v skladu s katerim je zavezanec prijavljen v zavarovanje.
070	Polje označi zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14; v nadaljnjem besedilu: ZZRZI)). Ta	

075	Polje označi zavezanec, ki uveljavlja oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco v skladu s štirinajstim odstavkom 145. člena ZPIZ-2: – zavezanec, ki uveljavlja oprostitve plačila prispevkov v višini 50 % obračunanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ), v prvih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše 50 %; – zavezanec, ki uveljavlja oprostitve plačila prispevkov v višini 30 % obračunanih prispevkov za PIZ, v naslednjih 12 mesecih po prvem vpisu v poslovni register ali v drug register oziroma evidenco, v polje vpiše 30 %. Zavezanec oproščeni del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje le obračuna in jih vpiše le v stolpec »obračunani znesek« v točki C (prispevki za socialno varnost). Oproščeni del prispevkov se ne vpisuje v stolpec »znesek za plačilo«. V stolpec »znesek za plačilo« se vpiše znesek prispevkov, ki jih mora zavezanec plačati. Zavezanec, ki se mu višina oprostitve plačila prispevkov na podlagi prvega vpisa v predpisani register spremeni oziroma se ta oprostitve izteče med mesečnim obdobjem, za katero se predlaga obračun prispevkov, za to mesečno obdobje predloži dva ločena obračuna prispevkov za socialno varnost. Primer: Zavezancu z datumom prvega vpisa v predpisani register 15. 2. 2018 se oprostitve plačila prispevkov za prvih 12 mesecev poslovanja v višini 50 % izteče 14. 2. 2019. Od 15. 2. 2019 do 14. 2. 2020 pa je upravičen do oprostitve plačila prispevkov za naslednjih 12 mesecev poslovanja v višini 30 %. Zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za februar 2019: enega za obdobje od 1. 2. do 14. 2. 2019 (v katerem uveljavlja oprostitve plačila prispevkov za PIZ v višini 50 %) in drugega za obdobje od 15. 2. do 28. 2. 2019 (v katerem uveljavlja oprostitve plačila prispevkov za PIZ v višini 30 %). Prav tako zavezanec predloži dva ločena obračuna prispevkov za februar 2020: enega za obdobje od 1. 2. do 14. 2. 2020 (v katerem uveljavlja oprostitve plačila prispevkov za PIZ v višini 30 %) in drugega za obdobje od 15. 2. do 29. 2. 2020 (v tem obdobju se mu oprostitve plačila prispevkov za PIZ ne prizna več).
076	Zavezanec, ki uveljavlja oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) na podlagi prvega vpisa v poslovni register ali drug register ali evidenco v skladu s štirinajstim odstavkom 145. člena ZPIZ-2, vpiše datum prvega vpisa.
080	Polje označi zavezanec, ki se mu plačilo prispevkov za socialno varnost zagotavlja iz državnega proračuna (npr. zavezanec samozaposleni v kulturi, ki ima to pravico na podlagi 83. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK)).
085	Polje označi zavezanec, če oceni, da njegova zavarovalna osnova, določena na podlagi doseženega dobička v preteklem letu, v skladu s 145. členom ZPIZ-2 in Pravilnikom o določanju zavarovalne osnove (Uradni list RS, št. 89/13, 11/15 in 83/16) ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu, in se na tej podlagi odloči za zmanjšanje zavarovalne osnove. V polje se vpiše odstotek zmanjšanja polne zavarovalne osnove, ki lahko znaša največ 20 odstotkov. Zavezanec lahko zmanjšanje zavarovalne osnove uveljavlja enkrat za posamezno obdobje določanja zavarovalne osnove na podlagi doseženega dobička za preteklo leto. Zavezanec mora podatek o uveljavljanju zmanjšanja zavarovalne osnove in o izbranem odstotku zmanjšanja dosledno vpisovati v mesečni obračun prispevkov za socialno varnost do njegove odločitve za zvišanje zavarovalne osnove, določitve nove zavarovalne osnove na podlagi doseženega dobička ali začetka plačevanja prispevkov na podlagi odločbe davčnega organa zaradi ugotovljene nepravilne zavarovalne osnove.

090	Podatke v polje 090 vpisuje zavezanec, ki je bil v mesecu obračuna zadržan od dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju oziroma po predpisih o starševskem varstvu. Za vsako obdobje zadržanosti od dela v mesecu zavezanec vpiše: – prvi dan zadržanosti in obdobje zadržanosti za polni ali krajši delovni čas (od ... do ...), kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL) oziroma iz obvestila o priznanju pravice po starševskem varstvu; če obdobje zadržanosti od dela ni zaključeno v mesecu obračuna, se v polje »do« vpiše zadnji dan v mesecu obračuna; če se obdobje zadržanosti od dela ni začelo v mesecu obračuna, se v polje »od« vpiše prvi dan v mesecu obračuna; – razlog zadržanosti od dela: zavezanec vpiše šifro razloga za primer zadržanosti od dela po zdravstvenih predpisih, kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL), za čas uveljavljanje pravice do nadomestila plače v primeru prostovoljnega darovanja krvi, oziroma označi razlog za primer zadržanosti od dela po predpisih o starševskem varstvu, in sicer ločeno za čas odsotnosti, ko prejema nadomestilo, ter za čas odsotnosti brez nadomestila (zavezanec s pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, ki mu Republika Slovenija za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače – po 40. členu Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14 in 90/15; v nadaljnjem besedilu: ZSDP-1) oziroma podatek o številu ur odobrene pravice do plačila prispevkov za doječe matere); – invalidnost: zavezanec vpiše šifro invalidnosti, kot to izhaja iz potrdila o upravičeni zadržanosti od dela (Obr. BOL).
-----	--

B. Izpolnjevanje osnov za obračun prispevkov

105	Polna zavarovalna osnova	Vpiše se znesek zavarovalne osnove, ki je zavezancu, ki je zavarovanec po 15. členu ZPIZ-2 (samozaposlene osebe), določena na podlagi doseženega dobička, v skladu z drugim odstavkom 145. člena ZPIZ-2. Znesek polne zavarovalne osnove se za navedene zavezance določi na podlagi dobička, ugotovljenega v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunano na mesec. Tako določen dobiček se pri določitvi zavarovalne osnove za zavarovanca iz 15. člena ZPIZ-2 zniža za 25 %. Zavarovalna osnova ne sme biti nižja od 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljnjem besedilu: PP). V znesku polne zavarovalne osnove se ne upošteva znižanje zavarovalne osnove, če ga zavezanec uveljavlja na podlagi oznake v polju 085. Če je zavarovalna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskega dobička za leto, v katerem je bilo uveljavljeno znižanje zavarovalne osnove, presegla znižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki, za več kot 20 %, se v prihodnjem obdobju, v katerem se plačujejo prispevki po na novo določeni zavarovalni osnovi, kot znesek polne zavarovalne osnove vpiše zavarovalna osnova, določena na podlagi dejansko ugotovljenega dobička, povečana za 20 %. Za zavezanca ob vstopu v zavarovanje se vpiše: – za zavarovanca iz 15. člena ZPIZ-2 (samozaposlene osebe) znesek 60 % PP; – za zavarovanca iz 16. člena ZPIZ-2 (družbeniki) znesek 90 % PP oziroma v prehodnem obdobju: 80 % v letu 2018 in 85 % v letu 2019; – če je bil zavarovanec iz 15. člena ZPIZ-2 ali zavarovanec iz 16. člena ZPIZ-2 v obdobju šestih mesecev pred vstopom v zavarovanje zavarovan na enaki zavarovalni podlagi, se vpiše znesek zavarovalne osnove, od katere je prispevke plačeval pred izstopom iz zavarovanja, brez upoštevanja znižanj in povečanj zavarovalne osnove iz 11. člena Pravilnika o določanju zavarovalne osnove.
-----	--------------------------	--

		Za zavezanca verskega delavca se vpiše znesek osnove za plačilo prispevka, ki v skladu s četrtem odstavkom 147. člena ZPIZ-2 znaša 60 % PP.
110	Mesečna osnova za polni delovni čas	Vpiše se število ur v mesecu obračuna za polni delovni čas, upošteva se polni tedenski sklad ur – 40 ur in število delovnih dni v mesecu obračuna, in ne glede na dejanski tedenski sklad ur zavezanca ter ure rednega dela zavezanca v mesecu obračuna (število dni v mesecu obračuna, zmanjšano za število sobot in nedelj v mesecu obračuna ter pomnoženo z 8 ur). Vpiše se tudi znesek zavarovalne osnove za mesec obračuna, kot je za zavezanca določena v skladu s 145. členom ZPIZ-2. V znesku mesečne osnove za polni delovni čas se upošteva tudi odstotek znižanja zavarovalne osnove, ki ga zavezanec uveljavlja, če ocenjuje, da polna zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu (odstotek, ki se vpiše v polje 085). Če se zavezanec odloči za plačevanje prispevkov od osnove, ki je višja od polne zavarovalne osnove, določene na podlagi doseženega dobička (podatek v polju 105), se vpiše znesek višje zavarovalne osnove. Ta osnova ne sme presegati zneska 3,5-kratnika PP. Za zavezanca verskega delavca se vpiše znesek osnove za plačilo prispevka, ki v skladu s četrtem odstavkom 147. člena ZPIZ-2 znaša 60 % PP. Podatek o znesku mesečne osnove za polni delovni čas se vpiše v polje »osnova« in polje »osnova ZZ«.
120	Redno delo	Vpišeta se število ur rednega dela zavezanca (upošteva se tedenski sklad ur zavezanca, obdobje zavarovanja v mesecu obračuna in število ur zadržanosti od dela) in znesek pripadajoče osnove za prispevke, ločeno za znesek »osnove« in znesek »osnove ZZ«. Za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se vpiše število ur, dejansko prebitih na delu s krajšim delovnim časom. Število ur zadržanosti od dela, za katere ta zavezanec prejema nadomestilo od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se vpiše v polje 160.
130	Zadržanost od dela – v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere je zavezanec sam dolžan obračunati in plačati prispevke za socialno varnost (npr. odsotnost od dela za čas bolezni, odsotnost za čas opravljanja nalog policije kot pomožni policist). Vpiše se tudi znesek pripadajoče osnove za prispevke, ločeno za znesek »osnove« in znesek »osnove ZZ«.
140	Zadržanost od dela – ni v breme zavezanca	Vpiše se število ur zadržanosti od dela, za katere zavezancu ni treba obračunati in plačati prispevkov za socialno varnost zaradi odsotnosti od dela za čas, ko prejema nadomestilo od pristojnih organov – npr. za čas bolezni, za čas starševskega dopusta s pravico do nadomestila, za čas uveljavljanja pravice do nadomestila plače v primeru prostovoljnega darovanja krvi.
150	Očetovski dopust brez pravice do nadomestila	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za čas očetovskega dopusta, ko ima zavezanec pravico do očetovskega dopusta brez pravice do očetovskega nadomestila, Republika Slovenija pa mu za ta čas zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost, podatek o številu ur odobrene pravice do plačila prispevkov za doječe matere.
160	Invalid s pravico do dela s skrajšanim delovnim časom	Vpiše se število ur zadržanosti od dela za invalida, ki ima pravico do dela s skrajšanim delovnim časom od polnega po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

170	SKUPAJ	Vpišeta se skupno število ur za mesec obračuna, ki ustreza tedenskemu številu ur polnega delovnega časa zavezanca (podatek v polju 060), ter znesek pripadajoče zavarovalne osnove, in sicer ločeno v polju »osnova«, od katere se obračunajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo ter za zaposlovanje, in v polju »osnova ZZ«, od katere se obračunajo prispevki za zdravstveno zavarovanje.
-----	--------	--

C. Izpolnjevanje podatkov o prispevkih za socialno varnost

Vpišejo se zneski obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost po vrstah in stopnjah v skladu s predpisi o prispevkih za socialno varnost.

Zneski obračunanih prispevkov, ki jih je zavezanec dolžan tudi vplačati, se vpišejo le v stolpec »znesek za plačilo«.

Zavezanec, ki na podlagi odločbe Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obračunane zneske prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vpiše v stolpec »obračunani znesek«, v stolpec »znesek za plačilo« pa ne.

II. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za družbenike, ustanovitelje zavodov in zadrug

Obračun prispevkov za socialno varnost za družbenike, ustanovitelje zavodov in zadrug predlagajo zavezanci, ki so na tej podlagi obvezno zavarovani kot družbeniki, ustanovitelji zavodov in zadrug. Obračun prispevkov za socialno varnost za družbenike, ustanovitelje zavodov in zadrug zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za družbenike, ustanovitelje zavodov in zadrug se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

III. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za kmete

Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete predlagajo kmetje, ki so kot kmetje obvezno socialno zavarovani, in kmetje, ki so se odločili za prostovoljni vstop v obvezno socialno zavarovanje. Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za kmete se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

Izpolnjevanje tabele s posebnimi podatki:

051a	Obvezno zavarovanje	Polje označi zavezanec, ki je kot kmet obvezno vključen v socialno zavarovanje.
051b	Prostovoljno zavarovanje	Polje označi zavezanec, ki je kot kmet prostovoljno vključen v obvezno socialno zavarovanje.

IV. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Obračun prispevkov za socialno varnost za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, predlagajo zavezanci, ki so na tej podlagi obvezno zavarovani za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, in poškodbo pri delu in poklicno bolezen, in sicer:

- osebe, ki samostojno opravljajo pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost in v obvezno zavarovanje niso vključene na podlagi opravljanja dejavnosti, temveč na drugi podlagi,
- osebe, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetiji in niso obvezno zavarovane na podlagi opravljanja kmetijske dejavnosti,
- osebe, ki v skladu s predpisi, ki urejajo gostinstvo, le občasno, največ do pet mesecev v koledarskem letu, opravljajo dejavnost kot sobodajalci – fizične osebe.

Obračun prispevkov za socialno varnost za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

Izpolnjevanje tabele s posebnimi podatki:

053a	Oseba, ki opravlja dejavnost kot postranski poklic in ni zavarovana na podlagi opravljanja dejavnosti	Polje označi zavezanec, ki opravlja dejavnost kot postranski poklic in ni zavarovan na podlagi opravljanja dejavnosti.
053b	Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji	Polje označi zavezanec, ki je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji.
053c	Kmet, ki se je prostovoljno odločil za zavarovanje za posebne primere zavarovanja	Polje označi zavezanec kmet, ki se je prostovoljno odločil za zavarovanje za posebne primere zavarovanja.
	Sobodajalec – fizična oseba	
053d	Letno plačilo prispevkov	Polje označi zavezanec, ki kot sobodajalec – fizična oseba plača prispevke v letnem znesku.
053e	Mesečno plačilo prispevkov	Polje označi zavezanec, ki kot sobodajalec – fizična oseba plačuje prispevke v mesečnem znesku.

V. Pojasnila v zvezi z vsebino podatkov v obračunu prispevkov za osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje

Obračun prispevkov za socialno varnost za osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje, predlagajo zavezanci, ki ne izpolnjujejo pogojev za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po ZPIZ-2 oziroma za obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti po Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 - ZZSDT; v nadaljnjem besedilu: ZUTD) in so se pod določenimi pogoji iz 25. člena ZPIZ-2 oziroma po 57. členu ZUTD prostovoljno vključili v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti. Obračun prispevkov za socialno varnost za osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje, zavezanci predlagajo najpozneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Pri izpolnjevanju podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost za osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje, se smiselno uporabljajo vsebinska pojasnila za izpolnjevanje podatkov v obračunu prispevkov za socialno varnost.

VI. Oblika in način predložitve podatkov

Podatki iz obračunov prispevkov za socialno varnost se predlagajo davčnemu organu v elektronski obliki prek storitev elektronskega poslovanja FURS – <http://edavki.durs.si>. Dostop in oddaja obračunov sta mogoča z uporabo certificiranih digitalnih potrdil. Navodila za registracijo in uporabo potrdil so objavljena na spletnem naslovu <http://edavki.durs.si> pod zavihkom »Registracija«.

Podatki morajo biti zapisani v predpisani sestavi XML, ki je objavljena na spletni strani FURS: <http://www.durs.gov.si> ali <http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Technicals/FormsXml.aspx>.